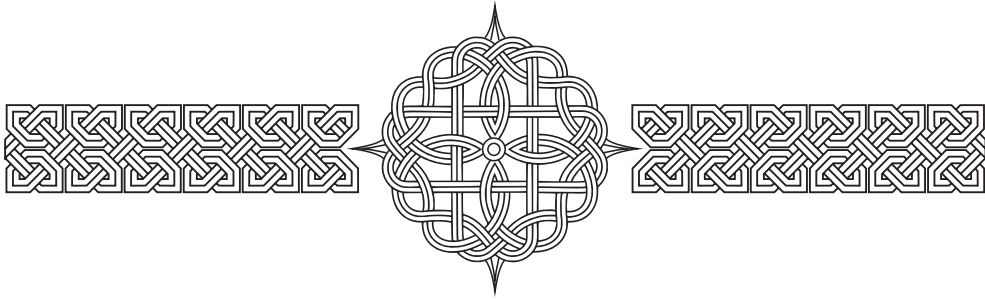

ՉԵՐԿՆՉԵՆՔ ԵՒ ՉՏԿԱՐԱՆԱՆՔ

(ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆԻ ՓՈԽԱՐԵՆ)

Ելե՛ք ու մի՛ վախճա՛մ
(Մատթ. Ժ. 7):

2020 թ. Արցախյան 44-օրյա պատերազմը, դրա ծանր ու կեղեքիչ հետեւանքները բարոյապես, հոգեպես եւ մարմնապես ասես ծնկի բերեցին ողջ հայ ազգին: Շատերը դեռեւս շարունակում են կքած մնալ իրենց անդառնալի ցավից ու կորստից: Եւ սա ասվում է ոչ թե որպես հավուր պատշաճի խոսք, այլ որպես մի իրականություն, որին բախվում ենք մեր առօրյա կյանքում:

Թվում է՝ ինչպես չծնկել, երբ ցեղասպան թշնամու յաթաղանից արնահոսում է ծվատված Հայրենիքդ, երբ նահատակված եղբայրներիդ շիրիմների առջեւ ծխում է անմար հիշատակի խոունկը, երբ մխիթարության կարոտ մոր եւ այրու ցավին դարձել ենք անհաղորդ, երբ թշնամին մեզ տիրելու համար պառակտել եւ թշնամություն է արմատավորել մեր կյանքում: Հենց այդ հոգեվիճակում է, որ տեղի եւ տալիս հուսալքությանը եւ կրկին զգում պարտության ծանրությունը, իսկ անկարողության զգացումը, որոշ դեպքերում նաեւ իրականությունը, սողոսկում են սրտիդ, մտքիդ ու հոգուդ մեջ՝ մթագնելով դրանք, զրկելով ուժերդ հավաքելու, հերոսական ճիգ գործադրելու, սխրանք գործելու վերջին հնարավորությունից:

Սակայն բարեբախտաբար, ինչպես բանաստեղծն է ասում, «եթե մթության խտացումից է միշտ ծնվում լույսը», ասել է թե՛ հույսը, ապա առաջ մղող «ինքնաբերաբարը» մեր դարերի փորձառությունն է, մեր անցած երկար ու ձիգ ճանապարհի մեծ դասը: Ու բնականաբար նորից հայացքդ շրջվում է առ Աստված, որ Իր Միածին Որդուն տվեց հանուն աշխարհի փրկության: Եւ փորձում ես մտովի զուգահեռներ փնտրել մերօրյա հայ մայրերի եւ Տիրամոր միջեւ, հիշում Միածնի խաչի առջեւ ծնկած

Աստվածամորը, կամա թե ակամա ուզում ես տեսնել, զգալ այն ուժը, որն ստիպեց նրան տեղի ունեցածից հետո ոտքի կանգնել:

Եւ պատահական չէ, որ երբ կարծես ամեն ինչ կորած է, երբ մարում է հույսի վերջին նշույլը, եկեղեցու բեմից հնչում է Տիրոջ՝ Քաջ Հովվի խոսքը. «Ուտքի՛ ելեք եւ մի՛ վախեցեք» (Մատթ. ԺԷ. 7):

Ահա այս պատգամով են դարեր ի վեր մեզ սնել, կրթել եւ առաջնորդել մեր Եկեղեցու սուրբ հայրերը, որոնք, ականջալուր լինելով Տիրոջ խոսքին, ամենեւին չեն պարտվել ո՛չ հուսալքությունը եւ ո՛չ անկարողությունը, չեն պառակտվել եւ մշտապես հաղորդակից են եղել իրենց «փոքր ածուրի» հոգեւոր եւ մարմնավոր ցավերին ու վերքերին եւ Քրիստոսով, նրա զորութեամբ ու լույսով դրել են սպեղանի ու իրենց զավակաց հանձարով բարձրաձայնել. «Ով ականջ ունի, բլթակ հավատո, նա պիտի՛ զգա իմ եռաղողանջ զանգի ասմունքը, իմ եռաբանյա ասքի զողանջը, իմ եռամատնյա խաչակնքումի շնչող սովերը.

— Ողբամ մեռելո՛ց...

— Բեկանեմ շանթեր...

— Կոչեմ ապրողաց...»:

Նույն ոգով, գիտակցումով եւ առաքելությամբ է արդեն 20 եւ ավելի տարի Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը նախանձախնդրորեն առաջնորդում իր հոտին՝ հայ ժողովրդին՝ սրտապնդելով «Ուտքի՛ ելեք եւ մի՛ վախեցեք» պատգամով: Արդեն շուրջ երկու տասնամյակ է՝ բարեխոսությամբ հայոց ազգի լուսավորիչ առաքյալների եւ սուրբ հայրապետների, ինչպես նաեւ ողջ հայության աղոթքներով՝ ամենազոր Աստծուց որպես շնորհ ենք ընկալել արթուն Վերադիտողին՝ ի դեմս Նորին Սրբության, որն անսակարկ նվիրումով ստանձնել է իրեն վստահված՝ Տիրոջ Եկեղեցին դեպի հավիտենական կյանքի երանելի օթեւաններն առաջնորդելու ծառայության պատիվը: Անցած տարիների՝ Հայոց Հայրապետի նախանձախնդիր եւ արդյունավոր գործունեությունը խոստովանվելու է, որ Նորին Սրբությունը մեծ պատասխանատվությամբ է կրում առաքելական հաջորդի կոչումը:

Ինքը՝ Հայոց Հայրապետը, իր հոգեւոր գործունեության եւ հատկապես գահակալության տարիներին հարվածներ ստանալու, փակուղիներում հայտնվելու, հուսալքության եւ անզորության թվացյալ իրականության մեջ լինելու պակաս չի ունեցել, սակայն այդ բոլոր փորձություններն իմաստնաբար կարողացել է հաղթահարել, քանի որ

հավատարիմ եւ հասու է իր հայրերի ժառանգությանը՝ օրինակ դառնալով բոլորի համար:

Թե՛ Արցախյան 44-օրյա պատերազմի օրերին եւ թե՛ այսօր Հայոց Հայրապետն ամենաբարձր հարթակներում ջանասիրաբար եւ աննկուն կերպով շարունակում է ազգային եւ եկեղեցական շահը հետապնդել՝ համարձակորեն իրերը կոչելով իրենց անուններով, հանդես գալիս Հայրենիքի, մեր սրբությունների նկատմամբ ոտնձգությունները դատապարտող բազմաթիվ ուղերձներով: Նա ամեն օր ու ամեն ժամ այսպես ու այս առաքելությամբ է շարունակում ապրել, ապրել... մշտապես արարելով:

Ազդեցում ենք առ Աստված, որ այսուհետ եւս Վեհափառ Հայրապետը զորանա Տիրոջով եւ Սուրբ Հոգու առաջնորդությամբ երկար օրեր շարունակի մնալ Քրիստոսի բանավոր հոտի քաջ հովիվը՝ նմանվելով իր երանելի նախորդներին՝ ամրացնելով քահանայապետական Աջն ու ծաղկեցնելով հայրապետական գավազանը՝ ի պայծառություն Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու եւ Հայաստան աշխարհի:

Տ. ԱՐԱՐԱՏ ՔԶՆ. ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Ս. էջմիածնի մատենադարանի եւ հրատարակչության տնօրեն

